

Červen 2022, Šardice

Připravil:

doc.Dr. Ing. Petr Marada

Pozemkové úpravy v praxi a možnosti jejich využití na zmírňování dopadů klimatické změny v Praze a okolí

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Zemědělské hospodaření Petra Marady

Cíl aktivit:

Adaptovat krajinu na klimatickou změnu a vrátit život do krajiny

2007

2020

Tam..Moravské Toskánsko....

strana 3

Moravské Toskánsko...voda, půda, krajina strana 4

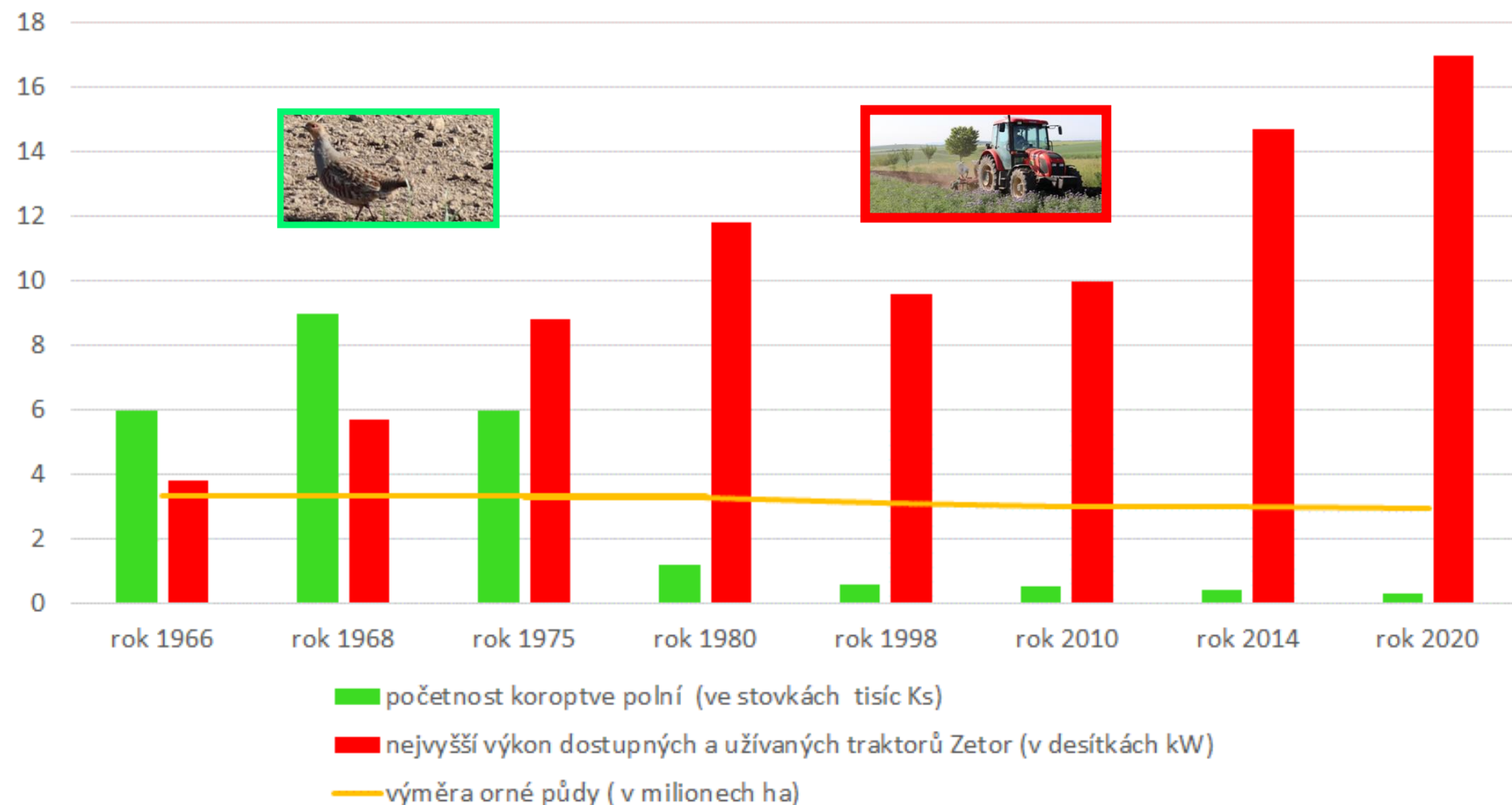

- Tam kde se zemědělské technice vytváří podmínky pro její uplatnění.....
- V katastru, kde je **vodní erozi potenciálně ohroženo více než 50 % zemědělské půdy.**

-
- Tam, kde „ ... zbyly tedy proti dřívějšímu stavu nyní jen jakoby kosti onemocnělého těla, poněvadž všechna tučná a měkká hlína vůkol odplavala a zbylo toliko hubené tělo země“

Zvyšování výkonu traktoru Zetor a pokles početnosti koroptve polní (*Perdix perdix*) v kontextu výměry orné půdy v ČR v období 1966 - 2020

System hospodaření (zemědělského) v krajině **příměstské metropolitní oblasti**

Polopřírodní stanoviště, extenzivní zemědělství, vysoký počet volně žijících živočichů a „travních“ stanovišť (ekologické zemědělství.....)

Intenzifikace zemědělství, postupný úbytek druhů volně žijících živočichů a „travních“ stanovišť

Intenzivní zemědělství, vysoké vstupy hnojiv, významný pokles volně žijících živočichů a „travních“ porostů (významná část okolí pořčí Moravy, Labe.....)

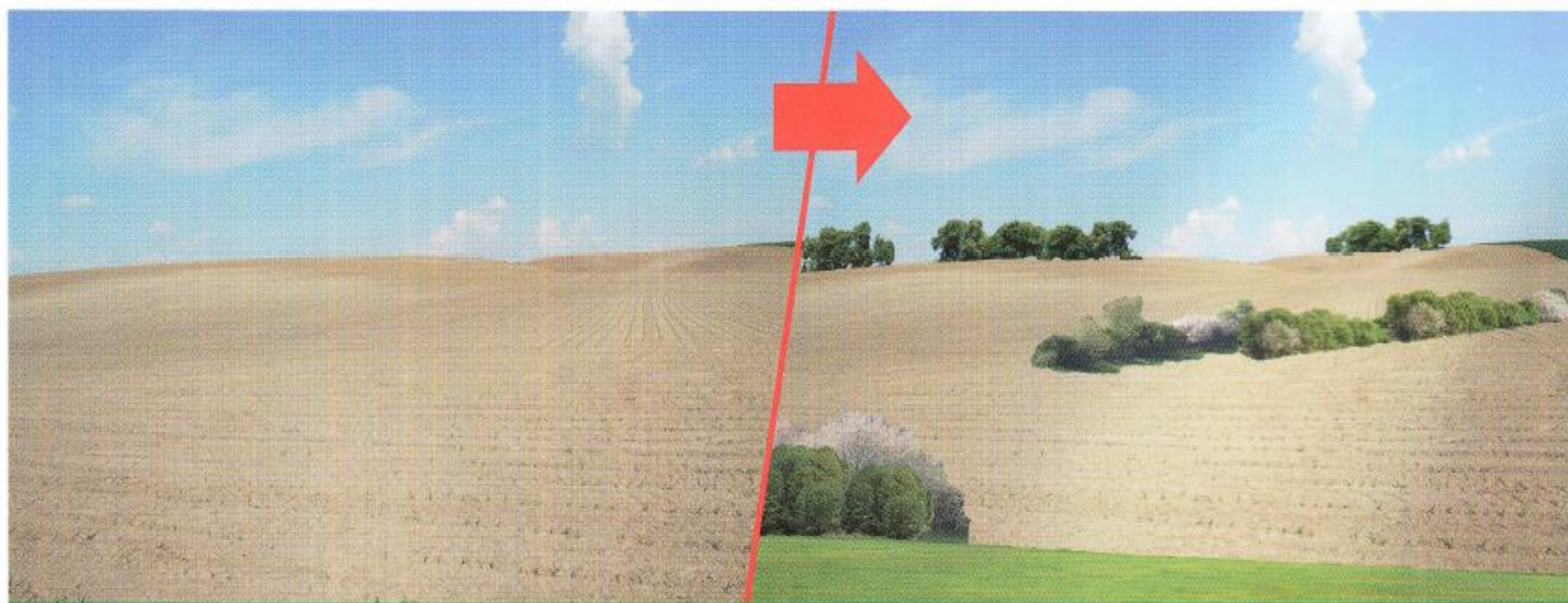
Jak jsme to dělali....

Pozemkové úpravy jako předpoklad realizace reálných pozemkových úprav.....

Je to **zákonem stanovený proces** díky kterému

- zajistíme upřesnění vlastnictví pozemků co do výměry i polohy
- zajistíme **zpřístupnění pozemků**
- máme **možnost scelit pozemky** a zajistit jejich **bezplatné vytyčení**
- **zajistíme nové uspořádání a účelové určení pozemků**
- **zajistíme možnou realizaci krajinných prvků**
- ukončení a **změny nájemních smluv**.....

Pozemkové úpravy – proč? Kde v Praze?

Rozptýlená dřevinná vegetace může zcela změnit vzhled krajiny a plnit řadu důležitých funkcí.

© Foto: Bořivoj Šarapatka

Dovozy

Agro-byznys ČR

Vývozy

11

Vstupy: krmiva, hnojiva a chemie, strojírenství, energie, ostatní

Zemědělství,
rybářství a
myšlivost

biomasa

AEO
služby

Zpracovatelský
průmysl

Potravinářství

Energetika

Ostatní výroba

Velko-
obchod
DISTRIBUCE

Malo-
obchod
a
veřejné
stravo-
vání

Kdo a Kde..... na ekofarmě a v k.ú. Šardice

Registr půdy - LPIS (Portál fa) LPIS

eagri.cz/ssl/app/lpisext/lpis/ng/mapa

0.5.23.1 Aktivní uživatel: Petr Marada (87655)

Farmaři | MARADA PETR

U: 87655

Uživatel: 87655 JI:1000614352 SZR ID: 1001782166

Obchodní jméno: **Petr Marada** Exporty

Adresa: **Šardice, Šardice 816, 69613**

DPB Podrobně Ohlášení/Rřízení Zem. parcely Areály Prac. zákresy Dotace

Počet všech účinných: **124** Výměra všech účinných: **71,28**

účinně rozprac. návrhy kolizní zak. farmář nejisté eko nejisté ENVI hist

Počet: **124** Výměra (ha): **71,28**

Příslu	Čtverec	Kód	Vým.	Kul	G	Eko.	N	Úč. Od	Úč. do
HO	550-1180	8005/16	0,23	G		EZ	-	02.01.15	
HO	560-1180	7901/6	0,55	R		EZ	-	22.05.15	
HO	560-1180	7901/7	0,25	J		EZ	-	22.05.15	
HO	560-1180	7901/8	0,18	R		EZ	-	22.05.15	
HO	560-1180	9406/10	0,04	G		EZ	-	02.01.15	
HO	560-1180	9406/11	0,05	G		EZ	-	02.01.15	
HO	560-1180	9702/2	0,21	G		EZ	-	04.09.15	
HO	560-1180	9702/3	0,18	T		EZ	-	20.03.10	
HO	560-1180	9801/10	0,42	G		EZ	-	04.09.15	
HO	560-1180	9801/15	1,37	R		EZ	-	07.05.13	
HO	560-1180	9905/24	0,23	T		EZ	-	10.03.16	
HO	560-1180	9905/32	0,20	T		EZ	-	02.01.15	
HO	560-1180	9905/4	0,24	R		EZ	-	07.05.13	
HO	560-1190	0001/11	0,14	J		EZ	-	12.05.15	
HO	560-1190	0001/12	0,38	J		EZ	-	12.05.15	
HO	560-1190	0001/14	0,17	T		EZ	-	12.05.15	
HO	560-1190	0001/15	0,28	G		EZ	-	04.09.15	
HO	560-1190	0001/18	0,29	G		EZ	-	04.09.15	
HO	560-1190	0001/4	0,22	G		PO	-	22.11.16	

1 : 40K

1 km

-578892.07545, -1188134.93716

Mapa Tisky Exporty Datawell Vyhledávání Spis Moje historie KN Příručky

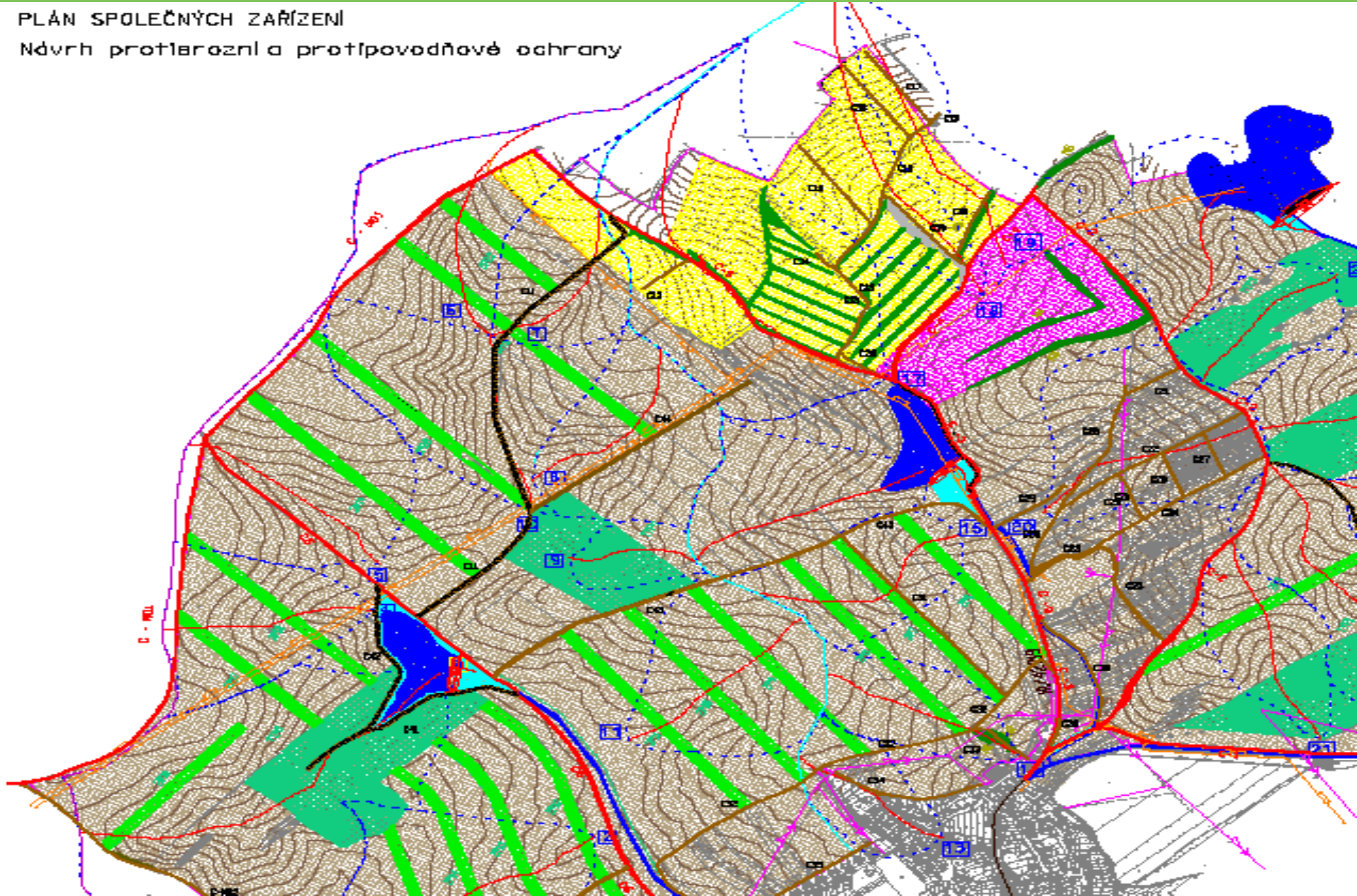
INTEGROVANÝ OPERAČNÍ PROGRAM

EVROPSKÁ UNIE EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ŠANCE PRO VÁS ROZVOJ

0:56

PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ

Návrh protibrazní a protipovodňové ochrany

Adaptujeme, vracíme život do krajiny

2007

2020

2017

Zatrávnění, mokřad, extenzivní sad na orné půdě...

2007

2007

2010

2020

Adaptujeme, vracíme život do krajiny

2011

2020

2020

Biokoridory – prvky ÚSES

Vybrané krajinné prvky zadržují vodu a adaptují krajinu na klimatickou změnu

Jak je to s biokoridorem....?

Cílem podpory je:

- adaptace krajiny na klimatickou změnu
- zastavení poklesu biodiverzity a
- zvýšení ekologické stability krajiny

Biokoridor.....

Je lepší vyžínat nebo nevyžínat...? aneb soutěž
Společné zařízení roku...Žít krajinou

Dětská encyklopedie myslivosti
NAŠI PTÁCI

pěvci, pěnkavoviti **Stehlík obecný** *Carduelis carduelis*

Velikost: 12 cm
Hnízdění: květen – červenec
Líhnutí
velení na vejích: 12–14 dní
Počet vajec: 4–6

Stehlík je postře obecný pták se sluzými prsty na
letkách a slabou pohotovostí. Stehlíky pohlaví podlé
černo-bílo-červeného zbarvení hlavy. Samec je ka-
rnatě výraznější než samička. Na zimu se slučuje do
malých hejn a zůstává u nás.

Biotope: Obývá celou Evropu kromě nepasemných oblastí.

Potrava: Semena bobákové a plavěří, hmyz.

Biologie: Samec začíná zpívat již v únoru, na začátku dubna se začíná hejno rozpadat a tvoří
se páry. Hnízda si staví v listnatých porostech, řebu v blízkosti lidských sídel, a to
doplní 4 metry nad zemí. Na vejích sedí samice a je krmena samcem. Po vyhlídnutí
zůstávají mláďata v hnízdě zpravidla dalších 14 dní, y poče je krmí hmyzem a zpočá
netrvanými sádkami. Když mláďata vyfouknou a teřídá, pák zpravo zahájí.

Pro bažanty....

DOPLŇME DRUŽSTEVNÍ LÁNY REMÍZKY, PRUHY
LESÍKŮ, STROMOŘADÍMI A POLÍČKY PRO ZVĚŘ

Krajtiny a obživa

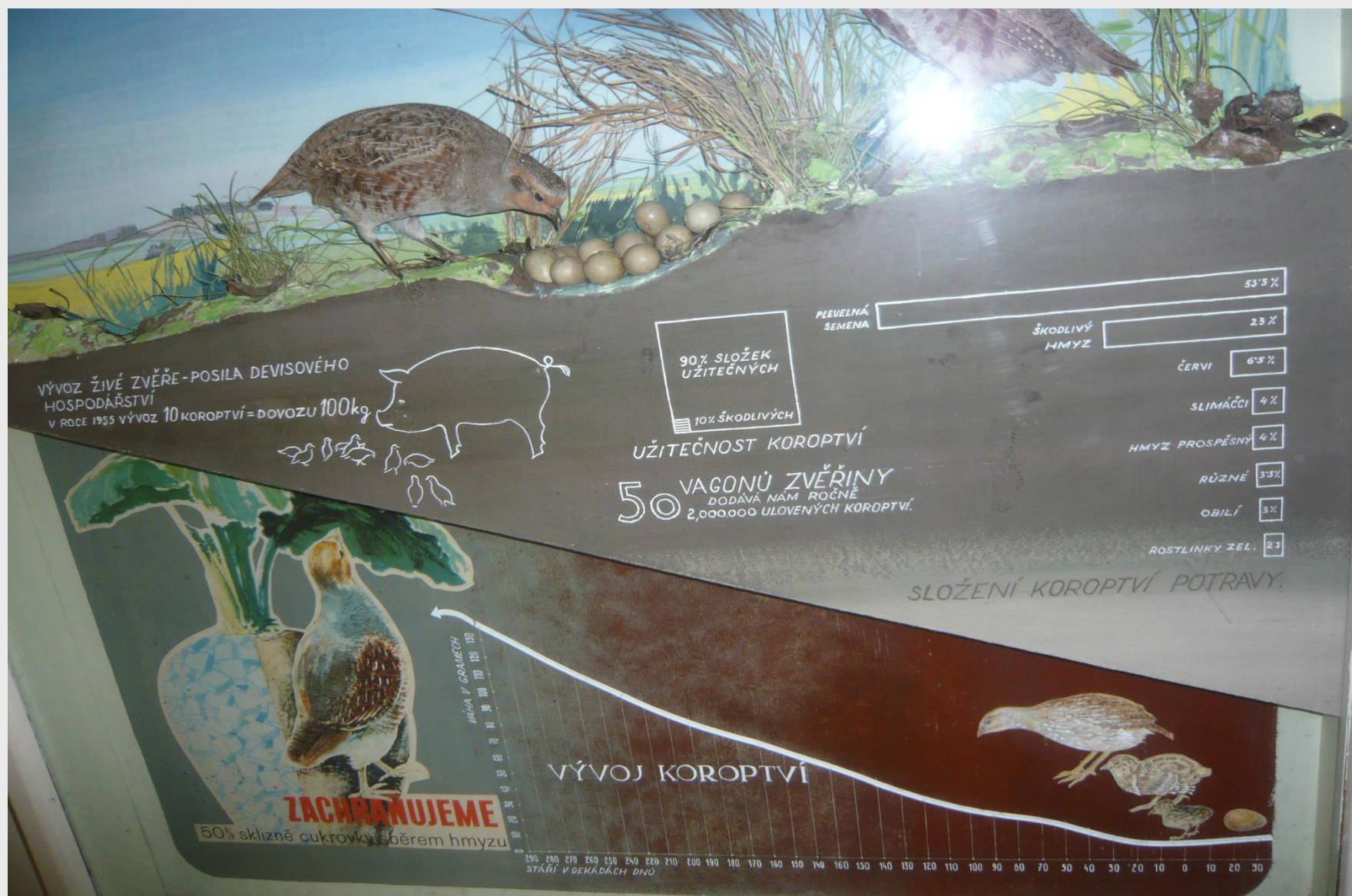
*klíč k vysokým stavům
bážantů*

Problémem není jenom sucho- návrat koroptve polní.....

strana 32

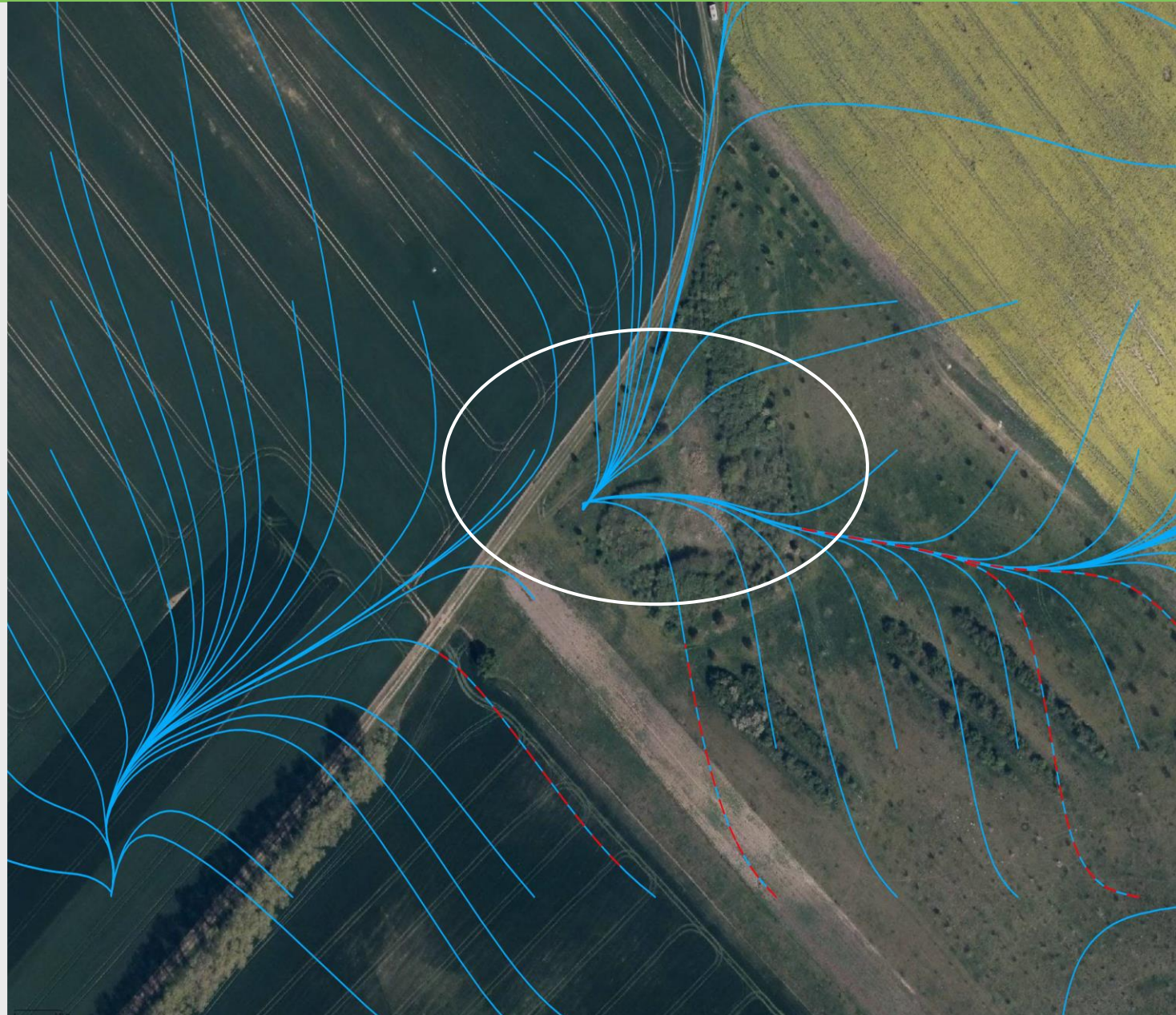
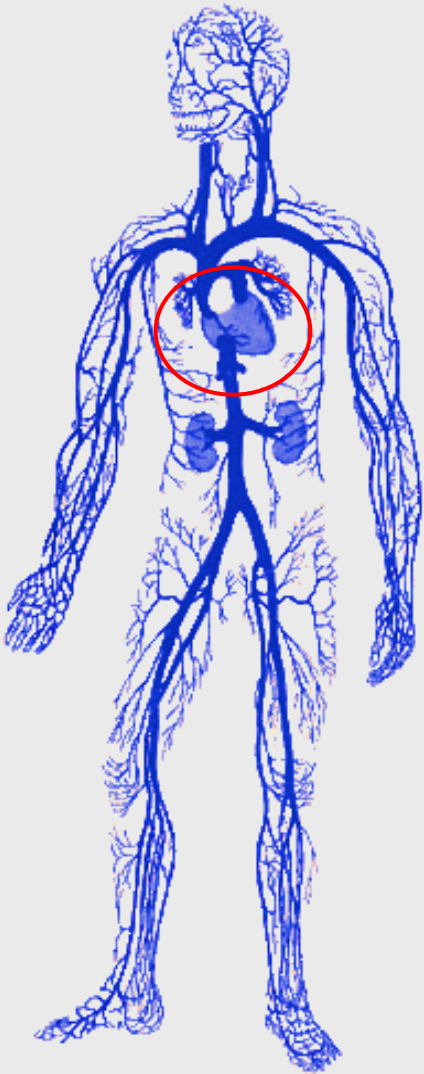

Související polní cesta a biodiverzita

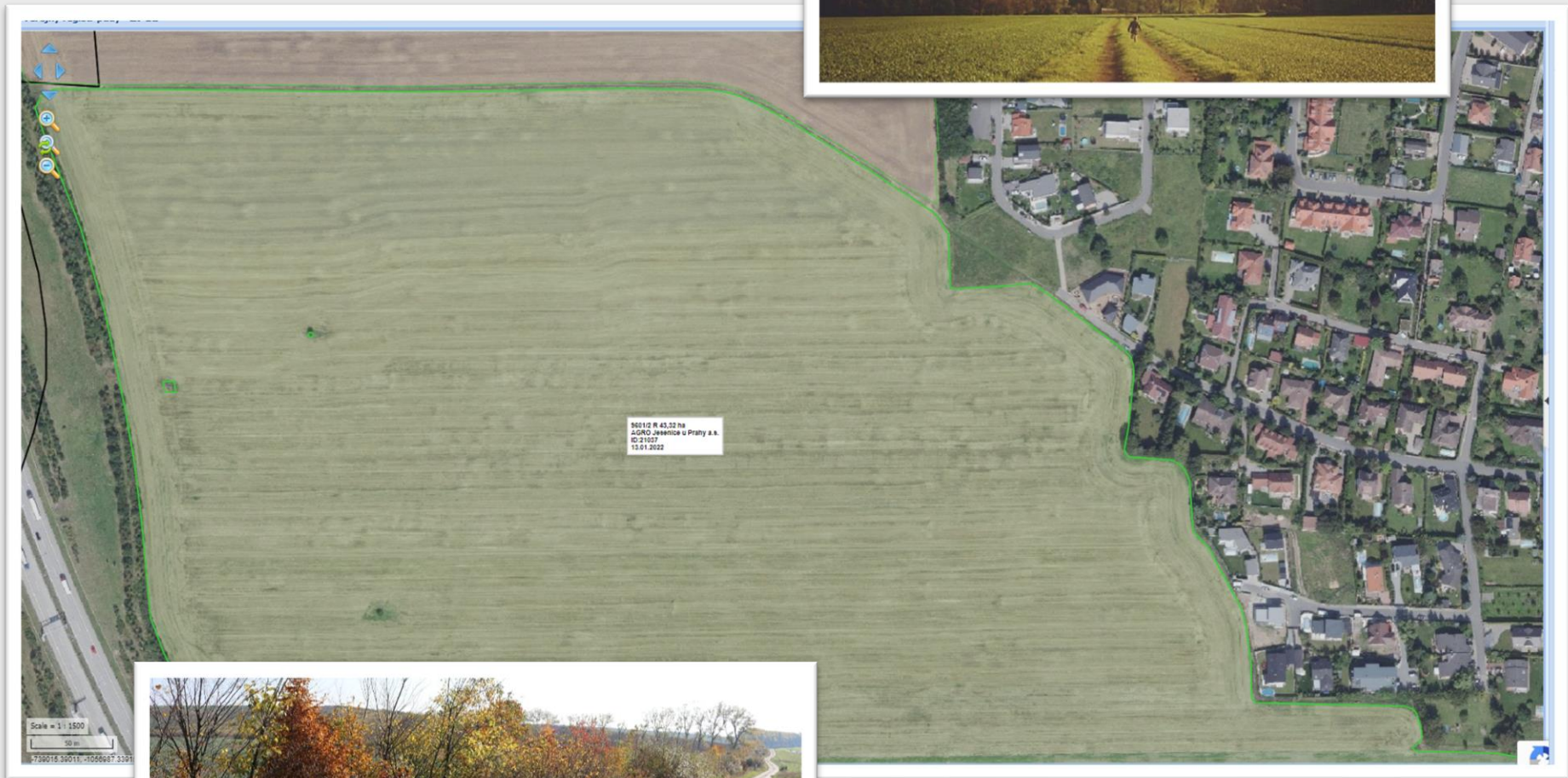
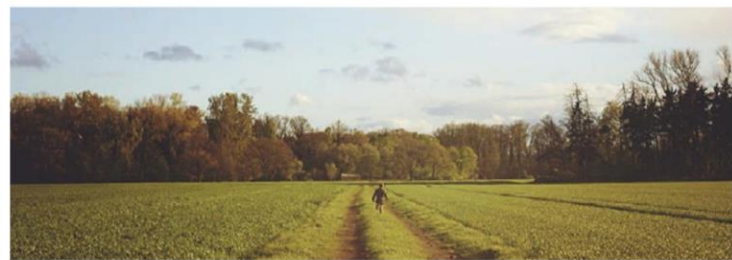

... polní cesta

... biokoridor

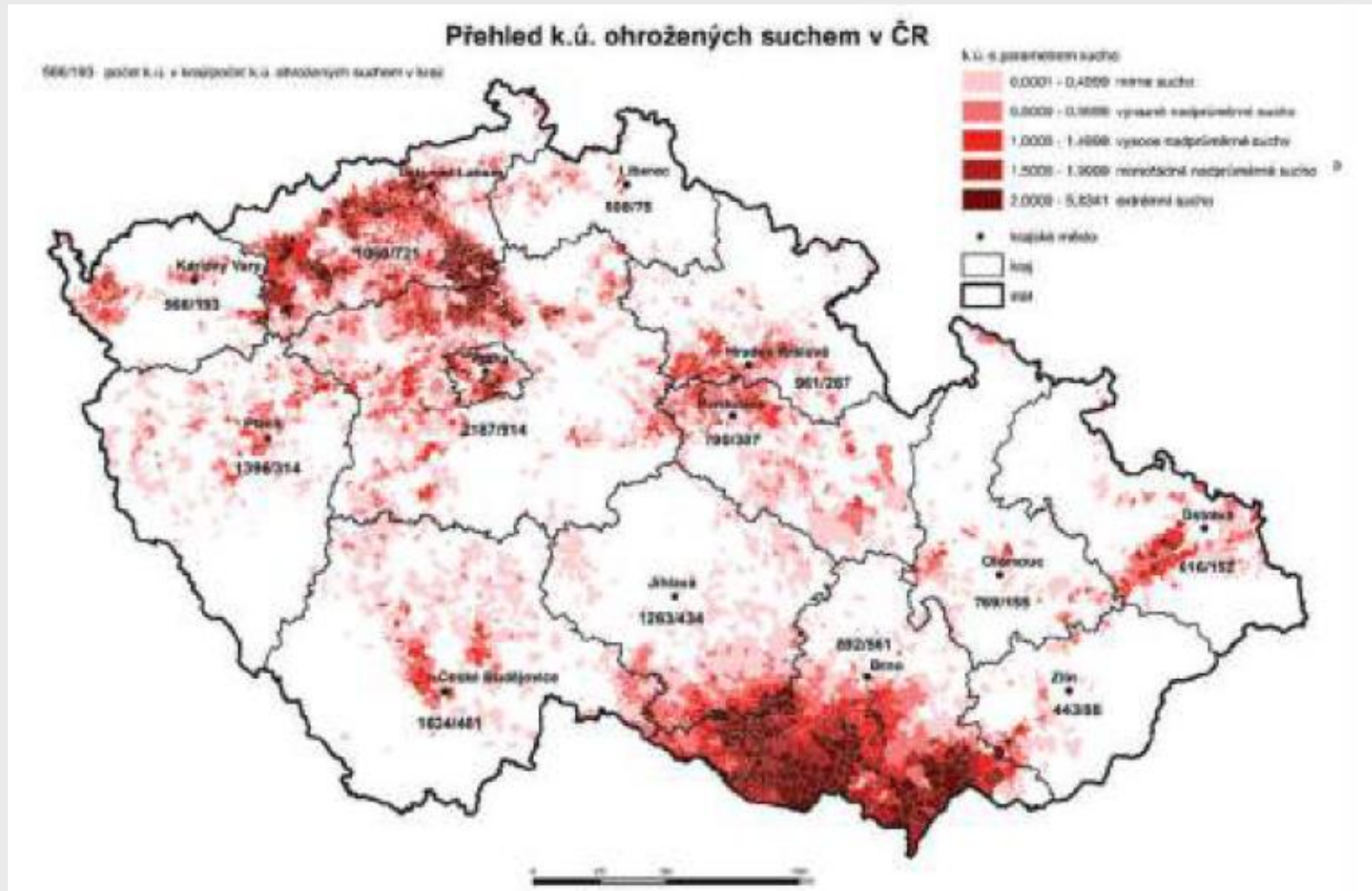

V katastrech, kde je problém s erozí strana 43

Mapa katastrálních území ohrožených suchem (zdroj: SPU 2021)

Proč se nezakládají polní a ozeleněné cesty ??? strana 47

Těžit nebo tvořit???

tedy:

- Pronajmout....???
- Zemědělsky hospodařit???
- Chránit přírodu a krajinu (aktivně, neproklamovat...)!
 -provádění agro -environmentální opatřeních...
 -pečovat a zakládat krajinné prvky.....
 - ...účastnit se procesu pozemkových úprav...
sbor zástupců, realizace plánu společných zařízení po KPÚ

Více tvořit, méně těžit....

Proč provádět pozemkové úpravy.... Kdo by měl realizovat, zakládat krajinné prvky...?

- Ochrana půdy
- Adaptace na klimatickou změnu
- Podpora biodiverzity
- Návrat života do krajiny
- Produkce biomasy - dendrohmoty

- **myslivec?**
- **spolek?**
- **obec?**
- **zemědělec?**

Rozptýlená dřevinná vegetace může zcela změnit vzhled krajiny a plnit řadu důležitých funkcí.

© Foto: Bořivoj Šarapatka

Více tvořit, méně těžit... jednoduše!

strana 50

Jak vrátit život do krajiny...???

řádně zemědělsky... ekologicky... hospodařit....

Zakládat krajinné prvky!....

produkovat nedostatkovou biomasu!

KONVENČNÍ
ZEMĚDĚLSTVÍ

BIOPÁS
šíře 6-12 m, kultura v LPIS R (orná)

STROMOŘADÍ
(ovocné a jiné listnaté stromy)
šíře 6 - 12 m, krajinný prvek evidovaný
v LPIS

JETELOTRAVNÍ SMĚS
šíře 6-12 m, kultura v LPIS R (orná)

KONVENČNÍ
ZEMĚDĚLSTVÍ

Změna tváře krajiny – zakládání liniových prvků se stromy, zatravněním a biopásy pro návrat života do krajiny...

2008 – zatravnění , výsadba soliterních stromů a založení biopásu v monokultuře kukuřice

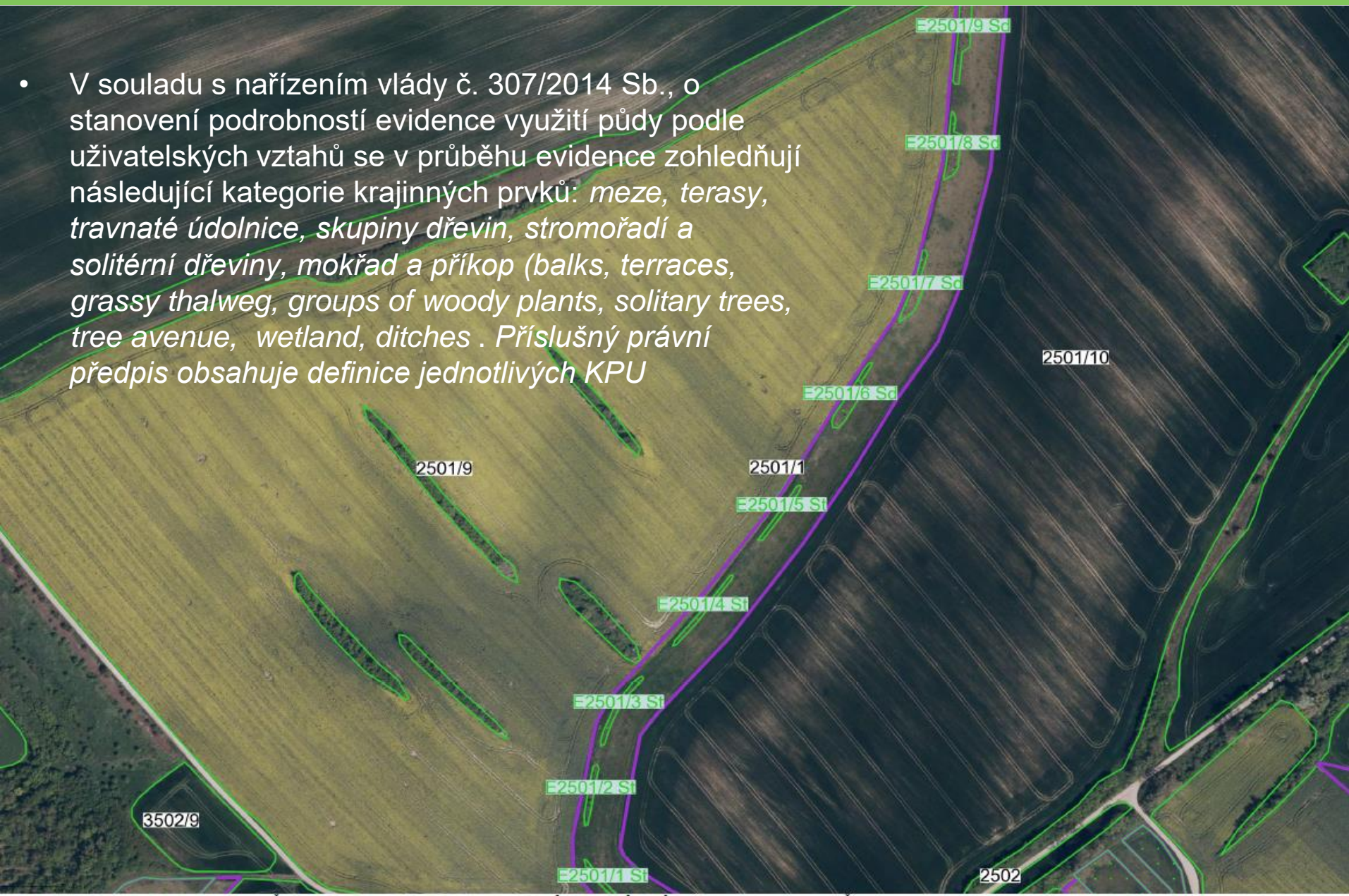
2020 – náhrada

monokultury kukuřice
trvale udržitelnou kulturou

2021 - produkce sena (ponechání nepokoseného pásu, produkce dřeva – špičáky třešně ptačí

- V souladu s nařízením vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů se v průběhu evidence zohledňují následující kategorie krajinných prvků: *meze, terasy, travnaté údolnice, skupiny dřevin, stromořadí a solitérní dřeviny, mokřad a příkop (balks, terraces, grassy thalweg, groups of woody plants, solitary trees, tree avenue, wetland, ditches* . Příslušný právní předpis obsahuje definice jednotlivých KPU

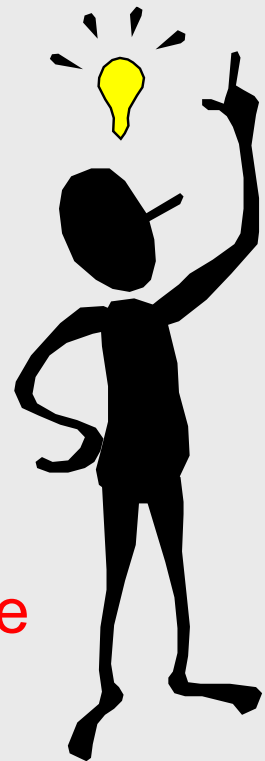
Předpoklad úspěchu...klíčová podmínka!

Zvládnout sociální poměry.....

- ekologická past...pro lišky - **myslivci**,
- plevelišťě – „**taky**“ **zemědělci**,
- v Africe nemají co jíst a vy tady děláte blbosti...za naše daně děláte zbytečné věci... **zbytek vesnice**

Plně se ztotožnit se smyslem opatření

- **Vzdělávat se, osvojovat si znalosti, být nadšeni**
- **Nesmí se stát cestou do nejistoty, proto je třeba se vzdělávat....**

Jistý stupeň **nezávislosti na vesnickém mínění**

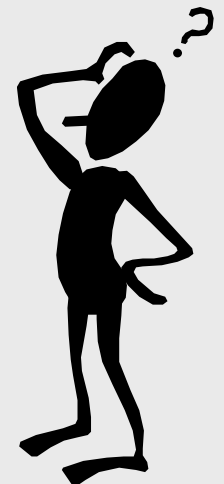
- ve vesnickém prostředí platí „jiná“ **kritéria úspěšnosti**
- Koupit nebo jinak získat pozemky a hospodařit na svém....hospodařím na svém....nepotřebuji brát ohledy na druhé....
- Pořídit své vlastní stroje a související mechanizaci
- Klíčová je připravenost (všech partnerů a spolupracovníků a schopnost improvizace....
- **Spolupráce s AOPK.....SZIF (?)**
- - **platí se za újmu...dělám službu státu, veřejnosti**

- Presentace vlastní myšlenky...základního cíle!
- Presentace problému – velmi důležité – proč?
- Nástroje... postupy... cesty.... Jak?
- Způsob financování... z jakých zdrojů?
- Zaměření prezentace na účastníky:
 - zvěř je důležitá pro myslivce
 - ryby a jiná flora a fauna pro děti
 - prevence eroze pedologům
 - sklizeň pro farmáře
 - atraktivní krajina pro zastupitele obcí
 - indikátory udržitelnosti pro vědce
- Demonstrace je nutné provádět v praxi....na farmě ...
- Presentovat zajímavé zážitky.....

- Eroze a ztráta úrodnosti půdy
- Kontaminace vody, půdy, ovzduší
- Neprostupná krajina
- Ztráta biodiverzity, úbytek druhů živočichů a rostlin
- Přemnožení spárkaté zvěře (prase divoké, srnec obecný....)
- Odosobňování venkova
- Škody působené zvěří a na zvěři
- Přírodní kalamity, povodně.....nedostatek vody v krajině... .. sucho!!!!
- **Péče o vlastní majetek....půdu...potřeba zelené infrastruktury!!!!!!**

- Znalost strategie Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí
- Znalost Programu rozvoje venkova a souvisejících dotačních titulů (zahájení činnosti mladých zemědělců, agroenvironmentální a klimatické opatření.....)
- Znalost Operačního programu Životní prostředí, Programu péče o krajinu a Programu obnovy přirozených funkcí krajiny
- Znalost právních a souvisejících požadavků
- Pochopení PROCESU POZEMKOVÝCH ÚPRAV
- Možnost financovat nákup půdy, zemědělské hospodaření (podnikání) z dostupných zdrojů
- Být profitabilní.....

- Vysoce zajímavý obor náročný na informace, znalosti, dovednosti....kompetentní personál
- Možnost podnikání v místě bydliště, dlouhodobě a smysluplně
- Profitabilita oboru.....ne pouze v produkci potravin, krmiv, ale také v péči o jednotlivé složky životního prostředí, včetně půdy.....
- Poznání a možnost poskytovat ekosystémové služby
- Možnost brzkého dosažení cíle....funkčnosti realizovaných opatření
- **Obor, který ztraktivňuje krajinu, místo pro život ne jenom zvířat, ale také lidí**
- Aktivity v zemědělství generují neustále další možnosti zajímavého podnikání **„koníček“ se stal prací**

Proč se v katastrech v okolí Prahy pozemkové úpravy a adaptace neprovádějí....???

strana 59

dnes je to tak Viničné Šumice 11.5.2022

Výstavba **PARKŮ** CT ...
zábor nejlepší půdy

Ochrana **BIODIVERZITY** ...
zvěře...nejlépe od kraje

System hospodaření (zemědělského) v krajině **příměstské metropolitní oblasti**

Polopřirodní stanoviště, extenzivní zemědělství, vysoký počet volně žijících živočichů a „travních“ stanovišť (ekologické zemědělství.....)

Intenzifikace zemědělství, postupný úbytek druhů volně žijících živočichů a „travních“ stanovišť

Intenzivní zemědělství, vysoké vstupy hnojiv, významný pokles volně žijících živočichů a „travních“ porostů (významná část okolí pořčí Moravy, Labe.....)

Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030

- Evropská komise 20.5.2020 sdělila
- prostřednictvím „Strategie Evropské unie v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030“, že
- **biodiverzitu musíme do naší přírody navrátit, protože mi lidé ji potřebujeme pro náš život.**
- Je velmi důležitá pro lidské tělesné i duševní zdraví.
- Obdobně, jako se musí společnost vyrovnávat se s globální změnou, zdravotními hrozbami a katastrofami, se stejnou vážností se musí vyrovnat i s klesající biodiverzitou.
- je poukazováno na problémy, ale také na podporu a především potřebnost biodiverzity, která nabývá na stále větším významu.

Vybrané záměry Evropské unie, požadavky na členské státy v péči o přírodu a krajinu

- biodiverzita a dobře fungující ekosystémy jsou klíčem k posílení naší odolnosti a předcházení vzniku šíření budoucích chorob,
- **investování do ochrany, obnovy a zachování přírody má rovněž zásadní význam pro hospodářské zotavení Evropy,**
- ochrana biologické rozmanitosti má potenciál přímých hospodářských přínosů pro mnoho odvětví,
- investice do přírodního kapitálu, včetně obnovy přírodních stanovišť a zemědělství šetrné ke klimatu jsou uznávány jako jedny z nejdůležitějších fiskálních politik obnovy,
- biologická rozmanitost je významná pro zabezpečení potravin v EU i na celosvětové úrovni,
- **při ožívování ekonomik je významné vyhnout se návratu k původním stavům a uzavření se do nesprávných starých zvyků.**

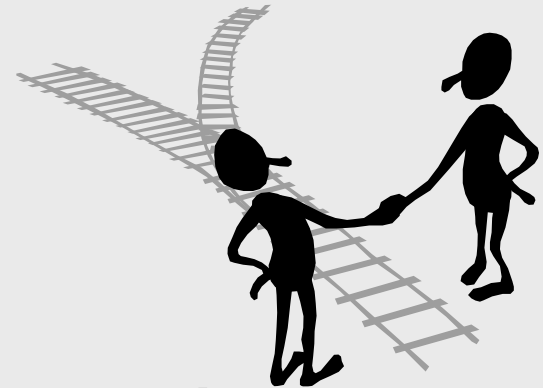
Dále je poukazováno

- **příroda se nachází v krizové situaci** (jednou z příčin je způsob využívání půdy, znečištění a invaze nepůvodních druhů), je vytlačována do stále menšího prostoru Země,
- krize v oblasti biologické rozmanitosti a klimatické krize jsou neoddělitelně spjaty; **změna klimatu urychluje ničení přírodního prostředí prostřednictvím sucha, záplav a požárů,**
- **obnova a ochrana mokřadů, vhodné obhospodařování půdy (zastavení degradace, minimalizace eroze a zvýšení organické složky) vysazování stromů a zakládání zelené infrastruktury nám pomůže zmírnit dopad přírodních katastrof**
- náklady, související s nečinností jsou vysoké a očekává se jejich výrazný růst.

Závěr

- Diskuse
- Děkuji za pozornost!
- Přeji hodně osobních a pracovních úspěchů!

Kontakt: p.marada@quick.cz;

tel: 602 578 784